

B. TABELE. Indicatori selectivi ai dezvoltării umane

B.1. Principalii indicatori demografici					
	1990	1995	1996	1997	1998
Total populație (mii pers.)	4366,3	4334,4	4320,0	4304,7	4293,0
Bărbați (mii pers.)	2082,0	2071,0	2064,5	2057,5	2052,0
% față de numărul total	47,7	47,8	47,8	47,8	47,8
Populația urbană (mii pers.)	2073,6	2004,1	1995,3	1987,3	1976,0
% din numărul total	47,5	46,2	46,2	46,2	46,0
Structura pe vârste a populației:					
Vârsta predecesoare încadrării în muncă (în %)	29,7	28,6	28,2	27,6	27,4
Vârsta aptă încadrării în muncă (în %)	54,9	55,6	56,0	56,4	56,5
Vârsta de pensionare (55 — femei, 60 — bărbați), (în %)	15,4	15,8	15,8	16,0	16,1
Raport de dependență persoane neapte de muncă (din considerente de vârstă) la 100 pers. apte de muncă					
	82,0	79,8	78,4	77,2	77,0
Creșterea anuală (mii pers.)	4,7	-13,5	-14,4	-15,3	-11,7
Rata creșterii anuale (în %)	0,1	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3
Creșterea naturală (mii pers.)	34,7	3,4	2,1	0,2	-0,9
Născuți — vii (mii pers.)	77,1	56,4	51,8	51,3	46,8
Rata totală a fertilității	2,39	1,76	1,60	1,67	...
Căsătorii (mii pers.)	40,8	32,8	26,1	26,3	25,7
Divorțuri (mii pers.)	13,1	14,6	13,4	13,4	13,0
Decese (mii pers.)	42,4	53,0	49,7	51,1	47,7
Numărul total al decedaților după cauze (în %):					
Maladii circulatorii (ale aparatului sangvin)	43,1	46,6	50,2	52,1	52,7
Tumori maligne	13,5	10,7	11,5	11,0	11,9
Accidente, răniri, otrăviri	10,5	9,4	9,4	9,0	9,0
Natalitatea infantilă (mii pers.)	1,5	1,2	1,1	1,0	0,8
Speranța de viață la naștere (în ani)	68,5	65,8	66,7	66,6	67,0
Bărbați	65,0	61,8	62,9	62,9	63,2
Femei	71,8	69,7	70,4	70,3	70,7
La 1000 persoane					
Creșterea naturală	8,0	0,8	0,5	0,0	-0,2
Natalitatea	17,7	13,0	12,0	11,9	10,9
Mortalitatea	9,7	12,2	11,5	11,9	11,1
Nupțialitatea	9,4	7,5	6,0	6,1	6,0
Divorțialitatea	3,0	3,4	3,1	3,1	3,0
Mortalitatea infantilă (la 1000 născuți — vii)	19,0	21,2	20,2	19,9	17,8

B.2. Indicele dezvoltării umane

Speranța de viață la naștere (ani) 1998	Gradul de alfabetizare al populației adulte (%), 1989	Rata brută de cuprindere în toate nivelurile de învățământ (%), 1998	Produsul intern brut pe locuitor (\$ PPC), 1998	Indicele speranței de viață 1998	Indicele educației 1998	Indicele produsului intern brut 1998	Indicele dezvoltării umane 1998
67,0	96,4	73,4	2042	0,700	0,887	0,503	0,697

B.3. Dezvoltarea umană — date generale

Speranța de viață la naștere (ani), 1998	<i>Populația cu acces la</i>			Consumul zilnic de calorii pe locuitor 1998	Gradul de alfabetizare al populației adulte (%) 1989	Rata brută de cuprindere în toate nivelurile de învățământ (%), 1998	Publicații (exemplare la o persoană), 1998	Televizoare (la 100 persoane) 1998	Produsul intern brut pe locuitor (PPC) 1997	Venitul național brut (VNB) pe locuitor (\$ SUA) 1997
	Deservire medicală (%) 1998	apă potabilă curată (%) 1998	Dependențe sanitare* (%) 1998							
67,0	100	...	...	1980,3	96,4	73,4	136	15	2207	545

*acces la canalizare

B.4. Indicatori ai dezvoltării umane

Speranța de viață la naștere (ani)		Indicele mortalității infantile (la o mie de născuți vii)		Gradul de alfabetizare al populației adulte (%) 1989	Rata netă de cuprindere în toate nivelurile de învățământ (în % față de populația de 7-22 ani) 1998	Numărul de analfabeți maturi (în vârstă de 15 ani și peste, mil.) 1989	Numărul de femei analfabete (în vârstă de 15 ani și peste, mil.) 1989	Numărul de copii care nu frecventează școala primară (mii) 1998	Numărul de copii decedați în vârstă de până la 5 ani (mii) 1998
1959	1998	1960	1998						
68,1	67,0	48,2	17,8	96,4	71	0,1	0,09	11,0	1,1

B.5. Supraviețuirea și dezvoltarea copiilor

Cota-parte a femeilor gravide în vârstă de 15-49 ani afectate de anemie (%)1998	Cota-parte a nou-născuților cu greutate sub normă la naștere (%) 1998	Indicele mortalității materne (la 100000 născuți vii) 1998	Indicele mortalității infantile (la 1000 născuți-vii) 1998	Indicele mortalității copiilor în vârstă de până la 5 ani (la 1000 născuți vii) 1998	Cota parte a mamelor care alăptează cu pieptul copii în vârstă de până la 6 luni (%) 1998
48	5	36,3	17,8	23,5	66

B.6. Ocrotirea sănătății

Cota parte a copiilor de până la 1 an imunizați contra		Cazuri de îmbolnăviri la (100000 persoane)		Numărul de locuitori care revin		Cheltuieli de stat pentru ocrotirea sănătății și asistența socială	
Tuberculozei (%) 1998	Rujeolei (%) 1998	SIDA 1998	Malarie 1998	La 1 medic 1998	La o soră medicală 1998	% din PNG 1997	% din PIB 1997
99,3	92,7	0,09	0,09	246	105	10,8	11,1

B.7. Securitatea alimentară

Indicele producției alimentare pe cap de locuitor (1985=100) 1998	Producția agricolă (în % din PIB) 1997	Cota parte a consumului de alimente (% din consumul personal total) 1998	Consumul zilnic de calorii pe locuitor 1998	Importul de produse alimentare (% din total importuri) 1998	Importul de cereale (mii tone metrice) 1998	Ajutor alimentar de cereale (mii tone metrice) 1998
56	26	69,72	1980,3	2,0	13,5	0,7

B.8. Disparități în educație

Raportul dintre elevi și învățători		Numărul de elevi în școlile secundare tehnice, % din total elevi în școlile secundare, 1998	Numărul de studenți în instituții de învățământ de profil natural și tehnic de nivelul III (% din totalul de studenți în instituțiile de învățământ de nivelul III), 1998	Numărul de studenți peste hotare (% din totalul celor din țară), 1998	Cheltuieli de stat pentru			
În școala primară, 1998	În școala secundară, 1998				Învățământ (% din PIB) 1997	Învățământ (% din totalul cheltuielilor de stat) 1997	Învățământul primar și secundar (% din cheltuielile pentru învățământul de toate nivelurile), 1997	Învățământul superior (% din cheltuielile pentru învățământul de toate nivelurile), 1997
22	17	47	6	9	10	24,7	57,9	13,5

B.9. Angajarea forței de muncă

Forța de muncă* (în % față de populația totală)	Ponderea femeilor în numărul popula- ției angajate (în vârstă de 15 și mai mulți ani; %)	Ponderea forței de muncă angajată în:						Ritmul anual de creștere a salariului unui angajat (%)	
		Agricultură și silvicultură		industrie		Prestări servicii			
1997	1997	1965	1997	1965	1997	1965	1997	1970-1980	1993-1998
45	53	57.1	41.5	12.8	11.6	30.1	46.9	103	152

*populația ocupată

B.10. Bunăstarea, sărăcia și investițiile în sfera socială

Produsul intern brut pe locuitor (\$ PPC) 1997	GDP pe locuitor (\$ SUA) 1997	Reprezentarea veniturilor 1998		Cheltuieli cu indemnizațiile și înlesnirile pentru asigurarea socială (% din PIB) 1997*	Cheltuieli de stat pentru:	
		Cota de 40 % a celor mai puțin asigurate gospodării casnice (%)	Raportul dintre venitul a 20% dintre gospodăriile cele mai bine asigurate și 20% din gospodăriile cele mai puțin asigurate		Învățământ (% din PIB) 1997	Ocrotirea sănătății (% din PIB) 1997
2207	528	13,6	12,6	12,4	10	6

*din contul fondurilor bugetare și extrabugetare

B.11. Disparități în afluxul de resurse

Volumul total al datoriei externe		Coeficientul deservirii datoriei (deservirea datoriei în % față de volumul exportului de mărfuri și servicii)	Raportul dintre volumul exportului și volumul importului de mărfuri (exportul în % față de import)	Condițiile de comerț (1997= 100) 1998	Sold din conturile curente fără transferuri oficiale (mil. \$ SUA) 1998
mil. \$ SUA 1997*	%din PIB 1997				
1226,04	63,6	1997 17,2	61,7	111,1	391,6

*Sursa: balanța de plăți

B.12. Urbanizarea

Cota-parte a populației urbane (în % față de populația totală)			Ritmii anual de creștere a populației urbane		Cel mai mare oraș			
					orașul	Cota parte a populației din întreaga populației urbane (%) 1998	Ritmii de creștere (%)	
1960	1998	2000	1960-1998	1998-2000			1970-1975	1990-1998
23	46	46	2,85	-0,50	Chișinău	34	4,6	-0,20

B.13. Profilul demografic

Numărul populației (mil. oameni)			Ritmul anual de creștere a populației (%)		Populația rurală (% din total) 1998	Coeficientul general al natalității 1998	Coeficientul general al mortalității 1998	Coeficient ul general al fertilității 1997	Rata predominantă de folosire a contraceptivelor, prin orice metodă (%) 1998
1960	1998	2000	1960-1998	1998-2000					
3,0	4,3	4,3	0,85	-0,45	54	10,9	11,1	1,67	27*

* inclusiv femeile luate la evidență care folosesc contraceptivele prin metode intrauterine și bucale; în % din numărul femeilor în vârstă de 15-49 ani

B.10. Bunăstarea, sărăcia și investițiile în sfera socială

Aria totală (AT) a țării (mii km ²) 1998	Păduri și terenuri împădu- rite (% din AT) 1998	Terenuri arabile (% din AT) 1998	Terenuri irigate (% din terenuri arabile) 1998	Terenuri despă- durite (mii ha anual) 1998	Reîmpă- duriri (mii ha) 1998	Volumul producției lemnului pentru foc și a mangalului (mii m ³ pe an)		Resursele interne renovabile de apă pe locuitor (mii m ³ pe an) 1995	Extragerea anuală de apă dulce, 1995	
						1992	1998		În % față de resursele de apă (m ³)	Pe locuitor
33,8	12,5	53,5	16,9	15	3	194	265	1,7	27*	463*

* estimare

B.15. Conturi naționale

PIB (în mlrd. \$ SUA)	Cota parte în PIB*			Consumul		Investi- ții globale interne (% din PIB)	Economi i brute interne (% din PIB)	Impozite net pe produs și import (% din PIB)	Chel- tueli adminis- trație publică (% din PIB)	Cota parte a exportul ui (% din PIB)	Cota parte a importul ui (% din PIB)
	Agricult ura (%)	Industria (%)	Servi- ciile (%)	Cota parte a valorii adăugate private (% din PIB)	Cota parte a valorii adăugate de stat (% din PIB)						
1997	1997	1997	1997	1997	1997	1997	1997	1997	1997	1997	1997
1,9	26,0	20,2	39,8	56,2	20,3	13,5	10,4	14,0	6,3	53,2	74,4

*cota-parte a valorii adăugate în PIB

B.16. Tendințe în funcționarea economiei

PIB (mlrd. \$ SUA)	Rata anuală de creștere a PIB (%)	Rata medie lunară a inflației (%)		Consumul comercial de energie (kg de țiței echivalent pe locuitor)	Importul de energie comercială (în % față de exportul de mărfuri)	Cota parte a surplusului/deficitului de buget (în % față de PIB)	
1997	1993-1997	1991	1998	1998	1998	1993	1997
1,9	-10,15	7,9	1,41	203	50,6	7,5(-)	7,5(-)

Abrevieri

ASEM	-	<i>Academia de Studii Economice din Moldova</i>
AȘM	-	<i>Academia de Științe a Moldovei</i>
BERD	-	<i>Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare</i>
BGC	-	<i>Bugetul gospodăriilor casnice</i>
BM	-	<i>Banca Mondială</i>
BNM	-	<i>Banca Națională a Moldovei</i>
CASE	-	<i>Centrul de Cercetări Sociale și Economice, Varșovia</i>
CISR	-	<i>Centrul de Investigații Strategice și Reforme</i>
CSP	-	<i>Centrul Științifico-Practic pentru Sănătatea Publică și Management Sanitar</i>
CSPP	-	<i>Centrul de Studiere a Problemelor Pieței</i>
DSAS	-	<i>Departamentul Analize Statistice și Sociologie al Republicii Moldova</i>
FI	-	<i>Fundația „Încrederea”</i>
MER	-	<i>Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova</i>
MEȘ	-	<i>Ministerul Educației și Științei al Republicii Moldova</i>
MMPSF	-	<i>Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova</i>
ILO-CEET	-	<i>Oficiul Internațional al Muncii — Echipa Europei Centrale și de Est (International Labour Office — Central and Eastern European Team)</i>
PNUD	-	<i>Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare</i>
USAM	-	<i>Universitatea de Stat a Artelor din Moldova</i>
USLM	-	<i>Universitatea Slavonă din Moldova</i>
ULIM	-	<i>Universitatea Liberă Internațională din Moldova</i>

Bibliografie

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului a ONU, 10 decembrie 1948.
2. Raportul de Dezvoltare Umană pentru țările Europei Centrale și de Est și CSI, 1999.
3. Raportul de Dezvoltare Umană, 1994.
4. *Andre de Peretti*, "Educația în schimbare", Iași, 1996.
5. *Bătrânceanu I., Bătrânceanu M.*, "Analiza riscului de țară", Tribuna economică. București, nr.12, 1999.
6. *Cantemir A.*, "Dihotomia programelor sociale în tranziție: Cazul Moldovei", Conferința "Reforme economice în Moldova și România: progresele, tendințele și problemele", Chișinău, 1998.
7. *Cantemir A.*, "Financial impact on social security nets: case of Moldova", Conferința "Reforme economice în Republica Moldova: tendințe și dificultăți", Ambasada SUA și IREX, Chișinău, 1999.
8. *Carașciuc L.*, "Economia tenebră și politica statului cu privire la aceasta", Institutul de Informare Economică, Chișinău, 1998.
9. *Carașciuc L.*, "Shadow economy as an offset on inefficient formal economy", Ediția Academiei de Științe "Economie și Sociologie", Nr. 10, Chișinău, 1998.
10. *Carașciuc L.*, "Corruption as a driving force of shadow economy", Revista Economică, Ediție specială, Chișinău, 1999.
11. "Republica Moldova: problemele cheie și prioritățile strategice pentru dezvoltarea economiei naționale", *CISR*, Studiu, Chișinău, 1997.
12. "Republica Moldova: Strategia de Dezvoltare", *CISR*, Studiu, Chișinău, 1998.
13. "Moldova în tranziție, Privire Economică", Nr.1-3, *CISR*, Chișinău, 1998-1999.
14. "Conceptia învățământului în Republica Moldova", Chișinău, 1994.
15. "Criminalitatea organizată și economia tenebră în Republica Moldova", Conferința practică, 26 februarie 1999, Editura ARC, Chișinău, 1999.
16. *Dimitrenko S.*, "Autoangajarea în câmpul muncii: aspectul social", Express/Informații, ICȘITE, 1998.
17. *Galaju I., Toma A.*, "Securitatea economică a statului în condițiile actuale", Reformele economice în Republica Moldova: realizări, tendințe, probleme", 1998.
18. *Globalization and Development. A Critical Appraisal of the UN Human Development Report*, 1997.
19. *Gudim A.*, "Securitatea economică și politica externă", Simpozionul Științific Internațional "Politica externă a Republicii Moldova: aspecte ale securității și colaborării regionale", Chișinău, 1997.
20. *Gudim A.*, "Seven years - the first round of reform in Moldova", South East Europe Review, Baden-Baden, 1999.
21. *Guslikova N.*, "Piața muncii: formarea, managementul în mediul instabil, Privire informațională, Chișinău, 1998.
22. "Orientări strategice de dezvoltare social-economică a Moldovei până în anul 2005", Guvernul Republicii Moldova, Chișinău, 1998.
23. *Guțu I.*, "Republica Moldova: Economia în Tranziție", Litera, Chișinău, 1998.
24. *Imbrogno Salvatore*, "Democratizarea, privatizarea și transformarea în noile state independente: cazul Moldova", Revista Economică, Centrul Internațional de Cercetări a Reformelor Economice, Nr.1, Chișinău, 1999.
25. *Keune Maarten, Orlova Nina* "The Deepening Social Crisis and Poverty in Moldova: An Analysis of Income, Consumption, and Nutrition in the 1990s ", South East Europe Review, Baden-Baden, 1999.

26. „*Legea învățământului*”, Chișinău, 1995.
27. „L’enseignement secondaire du Europe: problems et perspectives”, *Counseil de l’Europe*, 1997.
28. Ministerul Mediului, Inspectoratul Ecologic de Stat “Raport privind calitatea factorilor de mediu din Republica Moldova și activitatea Inspectoratului Ecologic de Stat în a. 1998”, Chișinău, 1999.
29. „*Moldova: Evaluarea sărăciei*”, Studiu al Băncii Mondiale, 1999.
30. “*Programul Național de dezvoltare a învățământului în Republica Moldova 1995-2005*”, Chișinău, 1998.
31. “Moldovan Economic Trends”, Ediție trimestrială, *TACIS*, Chișinău, Februarie 1999.
32. *Rojco A.*, “Veniturile bănești ale populației și problemele perfecționării politicii de stat de reglementare a acestor venituri în Moldova”, Chișinău, 1999.
- (Inform de sinteză), ICȘITE al RM.
33. *Rojco A.*, “Perfectarea dirijării de stat a proceselor de diferențiere socială a populației din Republica Moldova”-Chișinău,1997.- (Inform de sinteză), ICȘITE al RM.
34. *Rojco A., Gavrilă Valerii, Stremenovskaia Zoia*, “Minimul de existență: metodologia determinării lui și calcularea mărimii pentru diverse grupuri ale populației Moldovei.”, ICȘITE, Chișinău, 1998.
35. „Sănătatea publică în Moldova 1998”, CSP, Chișinău, 1999
36. “Situția social-economică a Republicii Moldova în 1998”, *DASS*, Chișinău, 1999.
37. “Statistical Yearbook 1998”, *UNESCO*.
38. *Stratulat O., Rojco A.*, “Asigurarea socială în Republica Moldova: situația la momentul actual și principalele căi de reformare”, Chișinău, 1998.
39. *Teleuță A.* “Conservarea diversității biologice (manuscris)”, Chișinău, 1999.
40. *Zabulica V.*, “Alimentația populației este o problemă de primă importanță”, Ediția Academiei de Științe “Economie și Sociologie”, Nr. 2, Chișinău, 1998.
41. “Femeile și bărbații Moldovei”, Anuar statistic succint. *Departamentul Analize Statistice și Sociologie al Republicii Moldova*, Chișinău, 1999.
42. “Evoluția economiei Moldovei: oportunități pentru integrarea Europeană”, Simpozionul Internațional, 1999, *Proiectul TACIS* “Susținerea învățământului economic în Moldova” și Asociația Economistilor din Moldova, Chișinău, 1999.
43. “Anuarul statistic al Republicii Moldova. 1997”, *Departamentul Analize Statistice și Sociologie*, Chișinău, 1999.
44. “Republica Moldova în cifre, 1998”, *Departamentul Analize Statistice și Sociologie*, Chișinău, 1999.